

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Éves díj 10 ft — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Égy hónapra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasabos petit sorert 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseket aiku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr

Ismétlő-iskolákat!

Debreczen, jun. 19.

Tegnap délelőtt zajlott le ref. egyházuink ismétlő iskoláiban az évfázó vizsga. A növendékek elszélednek a mai napon, ki erre, ki arra. Jó a két hónapi szünidő, mert míg a gyermek megpihen, avagy apja mellett még jobban elfárad a mezei munkában, addig másfelől a vezetők tanácskozhatnak, megérthetik egy lepergett év sok-sok tanulságait s következtetést vonva megállapíthatják a teendőket a jövőre nézve.

A lefolyt év meggyőzhetette a vezetőket arról, hogy ismétlő iskoláink mostani szervezete és száma egyáltalában nem elegendő s nem alkalmas arra, hogy az ismétlő iskolák által kitűzött csel eléressék.

Ismétlő iskoláink arculata megalkulásától kezdve a mai napig semmi változást nem mutat.

Ma is épen úgy összevegyítve tanítják a különböző képzettségű, más-más osztályból kikerült gyermekeket, mint 20 évvel ezelőtt. S ma is épen úgy 8 leány s 4 fiu ismétlő iskolánk van, mint hajdanán.

Pedig ez idő nagzot változott. A közvélemény, a mindennapi élet mindinkább erősebb követeléseket támaszt az iskolákkal szemben, így az elemi s az azt kiegészítő, betetéző ismétlő iskolákkal szemben is.

Ma mindennapi iskoláink létszámában a fiu- és leány-iskolák majdnem egyforma létszámmal dicsekedhetnek,

iskolába járó fiu- és leány-gyermekeink száma is egyenlő.

Ezt tudva, önkéntelenül felmerül a kérdés, miért van hát oly visszás állapot ismétlő iskoláinknál, hogy a leányok részére épen kétszer annyi iskola van szervezve, mint a fiuk számára?

Jó volt ez állapot akkor, mikor városunkban a leányiskolák domináltak, de már idejét multta s azon változtatni nagyon is szükséges.

Gyermekeink szellemi érdeke kívánja a reformot.

Mert mai viszonyok közt nem lehet kívánni, hogy a tanító fáradtságos munkáját siker koronázza. Nem pedig két okból:

1-ször, mert I—VI. osztályt végzett, tehát nagyon is különböző előképzettséggel bíró gyermekek kerülnek össze egy-egy osztályban;

2-ször, mert a különböző képzettség mellett a létszám oly magas (néhány helyen 150—200), hogy teljességgel lehetetlen a rendelkezésre álló idő alatt valamelyes eredményt felmutatni.

Egyházi hatóságunk már évekket ezelőtt érezte e tarthatatlan helyzet nyomasztó hatását s szabadulni igyekezett tőle. Átiratban megkereste a városi tanácsot s 5 mondd őt új ismétlő iskolai tanító fizetésének kiutalását kérelmezte, de ez átiratra a városi tanács mind ez ideig nem válaszolt.

Tudomásunk szerint az ismétlő iskola községi intézmény még abban az esetben is, ha a felekezetek tartják fenn s a tanítók fizetését a község tartozik

folyósítani. Honnan van hát e hosszas hallgatás? S hol van a kir. tanfelügyelő, hogy tiltó szavát felemelje az ily káros elhallgatás ellen? S hol van Debreczen város polgársága, hogy mint egy ember emelje fel szavát a városi közgyűlésen s gyermekeik, de egyszersmind városuk érdekében is követeljék az ismétlő iskolák számának szaporítását?

Nemzedékek szellemi fejlettsége van kockáztatva a mai viszonyok mellett.

A népiskolában szerzett ismereteket az ismétlő iskola van hivatva állandósítani s tovább fejleszteni, a halvány fényugárt világító fáklyává tenni s ha ez nem lehetséges, úgy elemi oktatásunk sikere is semmivé lesz, mert »a elemi iskola sikere, életre hatása a jó ismétlő iskolától függ.«

Debreczen lakossága tulnyomó részben földmiveléssel foglalkozik, az iskoláinkból kikerülő gyermekek nagyrésze szintén gazdálkodó lesz. Legtöbb szükség van tehát gyermekeinknek a gazdasági ismeretekre. De hol tanulja ezt?

A mindennapi iskola rengeteg anyaga csupán egy pár olvasmány keretét engedí a gazdasági ismereteknek, de gyakorlat nélkül az csak »füst és pára.«

E bajon akart segíteni Wlassics miniszter, midőn a gazdasági ismétlő iskolák felállítását elrendelte.

Ott, hol belátták a miniszteri rendelkezés üdvös voltát; hol a szülők gyermekeik jövő boldogulását szívükön vi-

A Rákóczi vén harangja.

A Rákóczi vén harangja,
Ha megkondul,
Panaszosan sir a hangja
Meg nem érteit fájdalomtul.

Siró szava elzug, elszáll
Messze, messze, —
Mintha minden kondulása
Egy hatalmas sóhaj lenne . . .

Nem így szólott, nem ily busan
Messze régen:
Lelkesítő honfi-tűz volt
Hivogató ércz-nyelvében.

Zugó szaván fölsendült a
Hája-ének,
Szíve dobbant győzedelmes,
Labancz-verő hajdu-népnek.

Ő még látta a régen mult
Nagy idöket,
Még látta a szabadságot
Hősiesen kiküzdöket.

Még a magyar dicsőségnek
Látta fényét,
Visszacsengte egy hatalmas
Szabad népnek szivverését . . .

. . . Siró hangon szól Rákóczi
Vén harangja,
Jaj, de kevés szívet talál,
Ki panaszát visszaadja.

A szabadság, mely fölemelt
Egy világot,
Megttagadva egy haragnak
Érczkeblébe visszaszállott.

S a hideg ércz úgy megérti
Bus fájdalmat,
Sírhatja a szabadságnak
Elvesztett birodalmát . . .

A Rákóczi vén harangja,
Ha megkondul,
Panaszosan szól a hangja
Elfelejtett hősi korrul . . .

Ady Endre.

Ábrányi Emil előszava

Ady Endre verskötetéhez.
Tisztelt barátom!

Ha valaki sokat szenvedett, ha keserű csalódásokon ment át, ha olyan balsors érte, ami egész életre nyomot hagy: rendesen igyekszik eltitkolni keservét emberi szemek elől, igyekszik homályban tartani a kapott sebeket, hogy senki se lássa.

A költő nem cselekedhetik így, mint a közönséges ember. A költő kénytelen leírni azt, amit érez, legyen érzése gyönyör vagy fájdalom, büszkeség vagy szégyen, lelkesedés vagy háborgó harag. Belső szükség kényszeríti rá. Éppen azért költő, mert így van alkotva. A nagy csapásokat egy ideig állhatja hangtalanul, megdöbbenő némasággal, mint az olyan vándor, a ki mellett leütött a villám. De a némaság nem tart sokáig: a magával vívott tusa kifelé tör és a költő száján meglakad a vers. Nem tehet zárat a szívére. Érzéseit nem nyomhatja vissza semmi. Próbáld elgátolni a megáradt folyót: ha sikerült, a költő érzelmeit is elfojthatod. Próbáld betömni a vulkán kráterét, hogy tüzes haragját égre ne dobálhassa: ha sikerült, a költő érzelmeit is betömheted.

selik; hol a községi előjáróság messze kiható s a község vagyoni gyarapodásának legelső feltételét látták e miniszteri intézkedésben: ott ma már mindenütt felállították a gazdasági ismétlő iskolákat s az ország különböző vidékein ezernél több helyen tanulják a leendő földművesek a foglalkozásukhoz tartozó ismereteket!

De a névsorban Debreczent hiába keressük. Mi lehet ennek az oka, nem tudjuk: de hogy nem jól van így, azt minden gondolkodni szerető ember állíthatja.

Ha nem sokat érő dolgokra lehet pótdótot megzavazni, úgy egyszer már tegyük meg azt gyermekeink — a leendő polgárság érdekében is!

Tassi Miklós.

A képviselőház ülése.

A képviselőház szombati ülésén T a l. lián Béla elnököt és megnyitván az ülést, bemutatta Lakatos Miklós kérvényét 6 heti szabadágolás iránt, amelyet a Ház megadott.

Rózenberg előadó bemutatta a bizottságok jelentését a gazdasági kiegyezésről szóló javaslatról.

F e j é r v á r y Géza a távollevő miniszterelnök nevében arra kérte a Házat, hogy a kiegyezési javaslatot szerdán 10 órakor tartandó ülésben tárgyalja.

A Ház elfogadta.

Ülés végén R a k o v s z k y István a belügyminiszterhez intéz interpellációt a lipótmezei és nagy-kállói országos örültek házában való visszaélésekről, két ismeretlen kézről jött levél alapján. Az egyik Nyiregyháza-ról érkezett. Egy beteget két ápoló összekötözve hurcolt a vasútra. A beteg egyszerre elkezdett az állomásou egész értelmesen beszélni. Elmondta, hogy ő iparos ember s bár nem tartozik a veszedelmes örültek közé, sőt nem is örült, a rendőrség mégis a Lipótmezőre küldeti s az örültek házában mezítelenül külön zárkába zárták.

Az ember megszökött N.-Kállóba. — Itt azonban a felesége unszolására újra elfogták, mert — mint ő írja — a feleségének van egy rendőrtiszt ismerőse, a ki kijelentette, hogy akárhányszor megszököik, mindannyiszor vissza viteli. A mi rendőrségünkől minden kitelik.

Jelenleg Nagy-Kállón tartják elzárva az ottani tébolydában, Elmondja ez az ember, hogy a Lipót-mezőn az ápolók egy beteget addig vertek, míg meg nem halt. Egy elmebeteg ugyanitt a fürdőbe fulladt. Igaz-e ez? Nem lehetetlen, ha arra gondolunk, hogy a pozsonyi kórházban egy örültet forró vízbe

veszejtettek. Azonkívül egy hölgytől is kapott levelet. (Derűtség jobbról.)

Ne tessék nevetni, nagyon szomorú e levél tartalma. E hölgy elmondja, hogy nővérét, a ki szelid örült, bevitték a Lipót-mezőre a nélkül, hogy rokonait értesítették volna, ott harminczkét dühöngő örült közé zárták és c upasz földön halatták. A bátyjait nem bocsátották hozzá. Ő azonnal felutazott Budapestre, hogy nővérét lássa, de az az orvos, a kinél jelentkezett úgy beszélt vele, mint a kocsis a lovával szokot. (Mozgás.)

Nővére, mikor végre bebocsátották hozzá nyakába borult s egyáltalán nem látszott dühöngőnek. Irtózatot dolgokat mondott el bántalmaztatásáról. Az örültek, kikkel össze zárták, folyton verték, bántalmazták. Ő azonnal ki akarta venni az örültek házából, de az orvos mindegyféle rémképekkel akarta riasztani. Kérdi a belügyminisztertől, hajlandó-e vizsgálatot tartani e dolgokban?

Interpellációja ez:

1. Van-e tudomása a belügyminiszter urnak, hogy azelőtt Budapesten a Lipót-mezőben, jelenleg Nagy-Kállón Fülöp Janos tizenhat hónap óta elzárva tartatik, daczára annak, hogy állítása, valamint azok állításai szerint, kik vele érintkeztek, nevezett Fülöp Janos ép elméjű? 2. Van-e tudomása arról, hogy Fülöp Janosnak a tébolydaba való elhelyezésénél a rendőrség közbenjár? 3. Van-e tudomása, hogy Miklós Jakabné hasonló esetében szintén a hatóság beleavatkozott a nélkül, hogy a rokonokat értesítette volna. 4. Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak arról, hogy miód a nagykallai, mind a lipótmezei tébolydában a szerencsétlen betegek a legdurvább bánásmódban részesítettek. Nevezetesen az utóbbi tébolydában egy Szép nevezetű elmebeteg volt április derakán, kit Szentgyörgyi ápoló addig tiport labával, míg meg nem halt, a mire őt egy Nagy Ferencz nevű beteg figyelmeztette, mult ősszel pedig egy be eg nő a fürdőbe fullt. 5. Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak, hogy a lipótmezei országos tébolydában a betegeket minden szükség nélkül az ápolók az ágyban tartják, hogy ezáltal kevesebb dolguk legyen velük. Ha nincs, szándékozik-e ezekről tudomást szerzeni és a legszigorubb és legalaposabb vizsgálatot elrendelni és ennek eredménye szerint eljárni. E vizsgálatot különösen azon irányban előterjeszteni, vajjon: a) jogosan tartatik-e Fülöp Janos a nagykallói tébolydában? b) Nem lépte-e át a rendőrség hatáskörét oly esetekben, a midőn elmebetegek a tébolydába való szállítása forog szóban? c) Nem lépte-e át hatáskörét a rendőrség Fülöp Janos és Miklós Jakabné eseteiben?

Az ülés már 11. óra 30 perczkor véget ért.

Külföldi lapok a kiegyezésről.

A »Berliner Börsencourier« bécsi levelezője ismerteti a bécsi közös kormány irányadó köreinek a kiegyezési kompromisszumról

könnyekek hulldogálnának a szeméből. Ha így énekel a költő, akkor minden hangja hosszas fog reszketni szívünk mélyén, mint négy-szeres visszhang a völgy katlanában.

Az Ön versei, tisztelt barátom, éppen azért hatottak rám, mert megtaláltam bennük az igazi költőnek ezt az erős közvetlenségét.

Önt nem a divat, nem a hiúság, nem a mások poétai dicsősége ingerli arra, hogy verseket írjon, hanem a szívében megáradó és kifelé törő érzések belső kényszere. Önnél a vers megkönyebbülés, mint egy-egy mély sohajtás. Önnél a vers nem tűzijáték, hanem igazi tűz: állandóan lobog s fenytt és melegét araszt. Önnél a vers az az édes csöpp, mely dallamosan ömlik ki a szív csordulásig telt poharából.

Igazságot, bensőséget találtam verseiben, akár a szerelem boldog szenvedéseit festi, akár a forrón szeretett édes anyához zokog, a kinél hűbb vigasztalónk nincs, mert elkísér bennünket a Golgota stációjáig, mint Jézust

való nézetét a jövődöbéli kereskedelmi szerződések szempontjából.

A cikk ezt mondja egyebek közt:

Rossz benyomást tesz az a magyarázat, amelylyel egyes bel és külföldi újságok a kompromisszumot kisírik. Ezek a cikkek csak gyöngye oldalait emelik ki a vámközösség főtartásáról szóló megegyezésnek, holott mind a két kormányt az a gondolat vezette, hogy lehetővé, sőt valószínűvé tegyék nemcsak a vámegegység biztosítását, hanem azt is, hogy teljes szövetség jöjjön létre lehetőleg 1913-ig. Annak a kimondása, hogy a legközelebbi kereskedelmi szerződések csak 4 évre kössék, ugyszólván in's jel, mert hiszen az 1903-ról 1907-re elhalasztott terminusnak is kell, hogy valamely végpontja legyen az esetben, ha az itteni belpolitikai bonyodalmak meg nem szűnnek s különválásra vezetnek. Éppen a rövid határidő kimondásában annak a bizonyítékát látják, hogy sem az osztrák, sem a magyar kormány nem foglalkoznak komolyan a külön válas gondolatával. Nagyon jól tudják, hogy a keresk. szerződéseknek 4 évre való megkötése nemcsak nagyon aszasztó volna, hanem nem is függ egyedül Ausztria-Magyarországtól.

Ezzel összefügg a külügyi hivatalnak az a tegnapi közzétett nyilatkozata, hogy a külföldi hatalmakkal semmiféle érintkezésbe nem lépett a kereskedelmi szerződések dolgában s hogy erre nem is volt ok. A berlini újság levelezője határozottan tudni véli, hogy a külügyminiszterium a tárgyalások sikerét éppen abban látja, hogy a vánterület egységét több mint négy vagy nyolcz évre állították helyre. A mellett mindenesetre föltehető, hogy a kiegyezési kompromisszumnak azt a rendelkezését, a mely a parlamenti kiegyezés érdekében szükséges tárgyalásokról szól, nem tekintik mellékes körülménynek, hanem inkább a kompromisszum legfontosabb pontjának, Ebből a levelező nézete szerint, az következő; hogy az osztrák parlamenti tényezők mindent meghusíthatnak ugyan, de ebben az esetben a hiba nem a kompromisszumban, hanem a belpolitikai viszonyokban van.

A kiegyezés a pénzügyi bizottságban.

A pénzügyi bizottságban, a tegnapielőtt felemlítettekén kívül még a tárgyhoz többen szóltak ellenzéki részről és pedig következő tartalommal:

K o m j á t h y Béla: A képviselőházban fegyelmi tekintetből nem szóltam föl a törvényjavaslat benyújtásakor, de a szakkbizottságokban kötelessége nyíltan beszélni. A miniszterelnöknek az az állítása, hogy a javaslat kielégíti az ország érdekeit, ellenkezik az igazsággal. A mosiani állapot csak folytatása a provizoriumnak, minden hátrányával. A nemzet gyávaságán épülhet föl csak ilyen alku. Ha a nemzet erős volna, vagy ha erővel nem rendelkezve, a passzivitásba menne, Austria kénytelen volna meghajolni, mert nélkülnk nincs élete, jövője. Minthogy a javaslat

a mater doloróza, — akár a hazáról énekel, akár a szatira, akár a bölcselkedés hangján beszél.

Szép magyar verset írni ma már nem nehéz, mert nyelvünk bámulatosan kifejlődött, technikánk egészen a virtuozitásig kicsiszolódott. De Ön nem az ügyes verselők, hanem a poéták számát szaporítja ezzel a kötetével. És Önre magas fok várakozhatik a magyar parnaszuson, ha megkezdett útján tovább halad, a mit bizonyosra veszek, mert verseiből kierzem, hogy Önnél a poézis nem az ifjúkor rimelő szeszélye, nem könnyelmű és hamar elmuló szeretkezés, hanem komoly, hosszú, örökké tartó viszony a Muzsával.

Utra induló kötetének sok szerencsét kíván s Önt szeretettel üdvözli

Budapest, 1899 jun. 12.

tisztelő pályatárs

Ábrányi Emil.

En a poétánál első sorban ezt a belső kényszert, ezt a mélyről fakadó belső erőt keresem. Mert csak annak a poétának van mondani valója, a kinek a szíve, a szenvedélye diktál. Csak annak a poétának van hatása, a ki verseiben a maga lelkét tárja ki előttünk.

Hiába minden csinált dísz, hiába sziporkázik az ötlet, hiába cseng a nyelv polifóniája, hiába minden frázis és deklamáció, ha a remekül fölszerelt költeményből hiányzik az érzés ereje. Hidegen leteszszük a könyvet és a pompás versekből nem marad bennünk semmi. A költő csak akkor hat biztosan, ha abban a rimben, amit leír, életének egy eleven töredéke dalol hozzánk; — ha verseiben őszintén elmondja mindazt, a mi üdve vagy átka volt; ha vig dalaiban valósággal halljuk a költő jókedvű kaczagását, ha dithirambjaiból égő lelkesedés csapdos elénk, mint a lobogó tűzoszlop és ha bánatos sírófái úgy következnek egymásra, mintha

az egész vonalon Ausztria győzelme, nem fogadja el a javaslatot.

Ugron Gábor szerint a javaslat a jelenben nagy vívmányt nem foglal magában, de a jelen kormány kész helyzetet kapott, az alkudozások már be voltak fejezve s csak a végkifejlesztés volt az ő dolga, a mi előbb a javaslatban van, a jövőnek szól. A nemzet fegyverei jobban biztosítva vannak: ha élni akar vele, a jövőben azt több siker reményében teheti. E javaslat nem felel meg teljesen az 1867. évi XII. törvényeknek és nem is tudjuk pénzügyi hatását teljesen mérlegelni, míg a további egyezmények nem ismeretesek előttünk s míg a kvótaarány nincs megállapítva. Legnagyobb bajunk, hogy a kiegyezési harc folyamán Magyarország hitelét a külföldön megrágalmazták s még annyi sem történt, hogy ezek a rágalmak a külföldi sajtóban megcáfoltattak volna, mert azok az organumok, melyek utján ez történhetett volna, az osztrák kormány kezében vannak. Szó az önálló vámterület híve lévén, állaspontjánál fogva nem fogadja el a javaslatot.

Bart ha Ödön kéri, hogy a törvényjavaslat tárgyalásának fölfüggesztésével a kormány fölkeressék, hogy a törvényjavaslatból kivont s egyezmény utján szabályozott kérdésekre vonatkozó megállapodások a bizottság rendelkezésére bocsáttassanak.

Just h Gyula röviden kijelenti, hogy meggyőződése szerint Magyarország csak akkor lehet virágzó, ha közigazdaságát elkülöníti Ausztriától. Már ezért sem fogadhat el oly törvényjavaslatot, a mely nem helyezkedik az önálló vámterületre. De még ha el is tekintene ettől, nem fogadhatná el a javaslatot, mert még az esetre sem mondja ki imperative az önálló vámterület fölállítását, ha a reciprocitás nem tartatnak meg Ausztria által s ha 1907-ig nem jönne létre vámszövetség.

BELFÖLD.

Hock János kőbányai plébános-jelölt.

A kőbányai egyházkerület küldöttsége ma d. e. tisztelt Hock Jánosnál, hogy hivatalosan is felajánlja neki a megüressedett plébános állásra való jelöltséget. Hock János a Nemzeti Salon nagytermében fogadta a küldöttséget, ahol dr. Tóth László felkérte Hock Jánost a jelöltség elfogadására. Hock János nagy beszédben ismertette állaspontját és a jelöltséget elfogadta.

Miskolc város közönsége tegnap kegyeletos ünnepet ült, leleplezven boldog emlékeztető Erzsébet királyné mell szobrát. Az ünnepély azzal vette kezdetét, hogy a dalárda eneke után Tóth Pál igazgató ecsetelte a boldogult királyné életrajzát.

Párt konferencia. A képviselőház külföldi pártjai kedden délután fognak előértekezletet tartani, hogy a kiegyezésre vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalás alá vegyék. Közvélekedés szerint az általános vita három-négy ülésnél tovább nem fog tartani, mivel az ellenzék vezérférfiai csakis elvi állaspontjuk kifejtésére fognak szorítkozni s akik azon kívül az ellenzék részéről a vitában részt fognak venni, azok s. m. szándékoznak tulterjengős beszédekkel a tárgyalásokat meghosszabbítani. A vita folyamán Széll miniszterelnökön kívül fognak szólalni Darányi és Hegedüs miniszterek is. Minden valószínűség szerint a ház hétfőn kezd meg a vám- és kereskedelmi szövetség részletes tárgyalását, mely szintén rövidnek ígérkezik.

Közigazgatási költségek és szolgabírói intézkedés. Közigazgatásunk rendezetlensége és különösen a közig. költségek fejedezetének különbözősége sok oly félszagséget eredményezett, amelyek valóban a komikum hatását gyakorolnák, ha nem jellemeznék elég szomorúan közig. állapotsínkat. Így megtörtént legutóbb, hogy némely szolgabíróság iró-gépet akart vásárolni, de ehhez fedezet sehol sem találtatvan, úgy segítettek magukon a fősolgabírák, hogy az írógép költségeit az

egyes községek közt osztották fel. Vasvármegye legutóbbi közig. bizottsági ülésében szóba került egy ily gépbeszerzési eset, de többek felszólalására a követett eljárást helytelennek mondták ki, amit remélhetőleg másutt is annak fognak elismerni.

Nagy bizalomból — komikum. (A bepanaszolt szunyogok.) A munkástörvény megalkotása óta az alföldi mezői munkások, ha valami bajuk akad, nem fordulnak többé a szocialista izgatókhoz, hanem teljes bizalommal fordulnak magához Darányi miniszterhez, a ki ha csak szerét teheti, szívesen orvosolja a munkások bajait. A munkások látják a jóakaratot, melylyel a miniszter igazságos és méltányos kéréseiket tárgyalja, így azután nincs mit csodálni rajta, ha a munkások a magyarral vele szülelett őszinteséggel gyakran furcsa kérést is intéznek a kegyelmes urhoz. Ilyen furcsa kérést jött a napokban egy tiszamenti községből. Azt panaszojnak benne a munkások, hogy annyi ott a szunyog, hogy a fele is sok volna. Ezek ellen kéri a miniszter oltalmát. Meg is mondják, miben vélnék ők a védekezést: adjon a miniszter nekik félaron pipadohányt! Persze, hogy nem élvezet okából akarnak pipálni, hanem csak a fránya szunyogok miatt! Pedig a trafik faj a jó magyaroknak; a kik ily diplomata fogással akarnának olcsóbb dohányhoz jutni.

Az adóval tulterheltség ellen. A fővárosi vásárcsarnokok árusai tegnapelőtt Feller Armin vezetése alatt küldöttségileg jártak Lukacs László pénzügyminiszternél. A küldöttség vezetője elpanaszolta, hogy az adó-kivető bizottságok legújabbán elviselhetetlen adót róttak ki a vásárcsarnoki árusokra. A pénzügyminiszter megnyugtatta a küldöttséget, hogy intézkedni fog, hogy a kivetett adó ne sújtsa annyira az árusokat.

Házkutatás egy szerkesztőségben. Eperjessy rendőrtisztviselő tegnap délelőtt a »Nepszava« szerkesztőségében felkérte a lap szerkesztőjét, hogy a sajtóbírószág felszólítására adja elő a »Világszadad« tegnap lefoglalt »Aratás előtt« című cikk kéziratát. Weltner szerkesztő azon kijelentésére, hogy a kézirat nincs nála, a detektívek házkutatást tartottak de a keresett kéziratot így sem találták meg.

A kiegyezés a parlamentben. A kiegyezési törvényjavaslat tárgyalása, mely tulajdonképpen a következő szerdán kezdődik, alkalmasint még e héten fog befejezteni. Eddig — csak egyes szónokok jegyeztették fel magukat, mint előadó a közigazdasági bizottság előadója dr. Rosenbergy Gyula fog szerepelni. Széll Kálmán miniszterelnököt, a ki jelenleg Rátótton időzik, holnap estére, vagy holnapután reggelre várják Budapestre.

KÜLFÖLD.

Francia kormányválság. A legtöbb lap örömmel látja, hogy Waldeck Rousseau bizatott meg a kabinet alakításával és ama reményüknek adnak kifejezést, hogy Waldecknek sikerüljön fog a kabinet-alakítás. A szocialista lapok támogatást ígérnek.

Egészségügyi intézkedés Bukarestben. A már ismert óvintézkedéseken kívül az egészségügyi tanács megtiltotta, hogy a gyanús vidékekről gyümölcs a városba hozathassék.

Goluchovszky külügyminiszter megbízásából az osztrák-magyar nagykövet tegnapelőtt a Jabonczai határviilongás ügyében a portának egy jekyzeket átnyujtott.

A katolikusok és a békekonzferencia. A Vaterland szerint a békekonzferencia katolikus tagjai a kormány által rendezett ünnepélyre a meghívást visszautasították, ez által utolag mintegy óvást emelve, hogy a pápa képviselőjét a konzferenciára meg nem hívták.

H I R E K.

Az augusztus 2-iki debreczeni csata 50. évfordulójának ünneplése.

A honvéd emlékszába d. s. a. g. s. z. o. b. o. r. ügyében alkotott 12 tagu vegyes bizottság tegnap d. e. tartotta első ülését Komlóssy Arthur főjegyző elnöklété alatt a Csokonai kör helyiségében, mely alkalommal főbb körvonalaiban megállapították a f. é. augusztus 3-ikán rendendő ünnepségek sorozatát. A bizottság mindenekelőtt kimondotta, hogy a honvédsírokra már akkor a helyezve lévő kőoroszlán emléknél a kegyelet adóját első sorban rója le, s ezzel szoros kapcsolatban lévén a debreczeni csata színhelyén a Nagy Sándor halmon a város által feállítandó emlékoszlop és tábla leleplezése ezt közvetlen a honvédsíroknál tartandó ünnepélyek után kívánja rendezni. A főiskolai tanuló ifjuság, a dal és társadalmi egyesületek a közreműködésre felkérletnek s általában a részvételbe bevonatnak.

A főbb vonásokban összeállított program a következő pontokra oszlik fel:

1., Augusztus 2-ikán d. u. 2 órakor gyülekezés az ev. ref. főiskola udvarán — (a városi hatóság, 1848—49. évi honvédegylet, Csokonai-kör, főiskolai ifjuság és többi tanintézetek, társadalmi egyesületek, öreghonvédek ifjusági és más testületek, tűzoltók (zenekarral) saját zászlóik alatt.) — Indulás 1/4 3 órakor és kivonulás a honvéd temetőbe.

2., A honvéd temetőben a »haldokló oroszlan« emlék előtt:

a) Elnöki megnyitó beszéd, a 12 tagu vegyes bizottság elnöke: Komlóssy Arthur városi főjegyző által.

b) Szózat — éneklük az erre felkérrendő összes helybeli dalegyesületek Mácsa y Sándor karnagy vezetése mellett.

c) Emlékbeszéd — tartja: Dr. Bakonyi Sámuel — ügyved, városi bizottsági tag.

d) Alkalmi költemény — írja és szavalja: Dr. Benedek János a Csokonai-kör titkára.

e) Bucsu szózat — az öreg honvédek részéről — tartja: Balogh Imre ny. kir. ít. táblai bíró, volt 1848—9-iki honvéd főhadnagy.

f) Hymnus — az összes dalegyesületek által énekelve.

3., A honvédtemetőből kivonulás a debreczeni csata színhelyére s a Nagy Sándor halomhoz és ott a halmon:

a) Az összes dalegyesületek éneke.

b) Emlékbeszéd — tartja Vecsey Imre v. tanácsnok, tb. főjegyző.

c) Alkalmi költemény, — melynek megírására és elszavalására Kun Béla joghallgató kéretnek fel, — (közben az emléktábláról a lepel lehull).

d) Az összes dalegyesületek éneke.

4. Az ünnepélyek lezajlása után a kivonulás alkalmával követett rendben hazatérés. Hogy az ünnepély napján este hol lesz a társas vacsorával egybekötött összejövetel, melyen az egyenruhás öreg honvédek is megvendégetnének, azt a rendezést teljesítő vegyes bizottság később fogja elhatározni.

Ezen megállapodások után elhatározta a bizottság, hogy Komlóssy Arthur elnök távolléte alatt az ülésekre Vecsey Imre hívja egybe a tagokat, s miután még a Nagy Sándor

dor halmi emlékoszlop táblájára alkalmazandó feliratnak szövegéről eszméket cseréltek Komlóssy Arthur elnök a lelkes hangulatban levő bizottsági tagokat további munkálkodásra s tevékenységre buzdítván, az ülést 12 órakor berekesztette.

* **Kinevezések.** Két végzett debreczeni joghallgatót nevezett ki az igazságügyminiszter joggyakornoknak. Az egyik Kovács József, ki a debreczeni, a másik Korsós Zoltán, ki pedig a pancsovai kir. törvényszék területére lett beosztva. Gratulálunk a két ifjunak.

* **A braganzai herceg Debreczenben.** Ferencz József braganzai herceg, a hadsereg legfiatalabb hadnagya, ki a N-Váradon állomásozó Vilmos huszár ezredhez van beosztva, tegnap d. u. Debreczenbe érkezett, hogy a Vilmos-huszárezred Debreczenben állomásozó századának tisztjeivel megismerkedjék. A fiatal hg. d. u. a helyi vasuton a Nagyerdőre ment, majd este a Hungária kávéházban éjfelig hallgatta a Magyarai testvérek zenéjét. Ma délelben utazott Váradra. A vonathoz összes tisztársai kikísérték.

* **Kamarai titkárok értekezlete.** Ma délelőtt a kereskedelmi minisztérium tanácstermében értekezletet tartottak a kamarai titkárok. Az értekezletre Debreczenből dr. Kéry Ferencz orsz. képviselő és Grünwald József kamarai titkárok utaztak fel.

* **A jogász asztaltársaság záró gyűlése.** Szombaton este tartotta meg a jogász asztaltársaság záró gyűlést. Törő Imre jóbirú vendéglős fehér asztalai mellett a jogász ifjuság virága gyűlt össze. Megjelentek az akadémiai tanárok közül Dr. Bartha Béla ev. jogkari dékan, Dr. Ozory István jövő é. i. dékan és az ifjuság lelkes barátja dr. Kéry és Zoltán, kimutatván ezzel is, mennyire szeretik az ifuságot és ápolják ama kölcsönös bizalmat, mely kell, hogy tanárt és tanuló egymással összefűzze. Dr. Bartha Béla a társaság díszelnöke nyitotta meg a gyűlést, kinek megleghangú beszéde után Sipos Béla elnök vázolta röviden az egyesület ez évi történetét, kifejezvé a jövőbe vetett bizalmát, mert a társaság célját elérte; maga és tisztársat, nevében beadta lemondását.

A társaságnak az ifusági életre való irányító befolyását legjobban kimutatja az a tény, hogy a kolozsvári diákkongresszuson a megjelentek kétharmada a társaság tagjai közül került ki. Ezt fejezte ki Dr. Kéry és Zoltán pohárköszöntőjében, ki a tanári kar részéről elismerését fejezte ki a küldötteknek, kik az ország ifusága előtt nemcsak megállták helyüket, sőt dicőseget szereztek a debreczeni névnek. Dr. Ozory István a jövő tenni valót vázolta s az ifuság vezető alakjaira üritette poharát. A jelenlevő tanárokon kívül az ifuság részéről is egymást érték a toasztok. Sipos Béla dr. Bartha Bélára, Boross Lajos dr. Ozory Istvánra, Sz. T. Imre y György dr. Kéry Zoltánra üritette poharát általános lelkesedés kíséretében.

Kun Béla a tanári kar és ifuság közti kölcsönös bizalomra s e bizalomból fakadó eredményekre, ama jobb jövőre üriti poharát, mit az együttérzés teremt. Erre pedig szükség lesz épen jövőre, mikor is az akadémia 100 éves jubileumán az ország szeme Debreczen felé tekint.

Ady Endre a meghívott vendégek nevében mondott köszöntőt s a jövő reményének letéteményesét, dr. Ozory Istvánt elítelte.

A késő éjbe nyúló együttlélet a főiskolai zenekör tagjainak jeles zenéje tette kellemesebbé: Pásztor Gyula, Simonescu Sándor, László Jenő és Kemény Emil ismert neve erre a legnagyobb biztosíték.

* **A ref. felsőbb leánynevelő intézet évzáró ünnepélye.** A felsőbb leánynevelő intézet tegnap d. u. 4 órától háromnegyed 6 óráig tartotta változatos s kiváló gond és izlésről tanuskodó műsorral évzáró ünnepélyét. Az intézet dísztermét zsufolásig megtöltött melegen érdeklődő hallgatók lelke gyönyörben

usztott, midőn a bájos kisebb és nagyobb leányok fényes tanujelét nyújtották komoly elismerésre méltó fogalmuknak beszédbeli előadásban s zene és ének-művészetbeni jártaságuknak.

Az ünnepély Benyovszky cz. operából vett s Doppler F. által irt kardal nyitotta meg, melyet az nekkar nemesen gyönyörködve s teljes dicséretre méltóan adott elő. — Ezután Karácsony Juliska Tompa »Havasi rózsá« cz. igaz hazaszeretetre serkentő virágregéjét helyes értelmezéssel szavaltta el. Kovács Gizella néhány magyar népdalt cimbalmon köztetszésre adott elő, úgy hogy ujrátzatásért is felhangzott a követelés, de amit a műsor hosszúságára való tekintetből nem engedett meg a rendezőség. Dóczy Irén Heinének Zwei Grenadiere cz. költeményét szavaltta németül. Adler Veronka Chopin Valsztól egy darabot adott elő zongorán. Ezután »Egy kis tevedés« cz. színjáték előadása következett. Az általában dicsérhető szereplők közül különösen kiemeljük Bekere Erzsiket, aki szerepébe leginkább beletalálta magát. Az Énekkar ezután magyar népdalokat adott elő, amit ismét közelismeréssel fogadott a közönség. Továbbá Ricli Margit V. Hugótól egy gyönyörű költeményt szavalt el. Ennek elhangzása után Bugyi Irma zongorán játszott egy magyar rhapszódát nagy reményekre jogosító sikerrel. Majd Vörösmarthy »Élő szobor« cz. költeményét Nádasy Mára szavaltta, női szavaltól alig várható erőteljességgel s őszinte helyesléstől kísérvé. Ekkor jött egy udonságánál fogva meglepő zongora és gyermek-hangszerek együttes működésével tett előadás, a mit szintén nagy elismeréssel kísért a közönség. — Ezek után a Rakócy-induló igaz és lángoló érzéssel való eléneklésével e szép s mindnyajunk lel két nemesen gyönyörködtető ünnepély véget ért.

* **Iparosok műkedvelő előadása.** A Margit fürdő dísztermében tegnap este fényesen sikerült műkedvelő előadást rendezett az iparosifjak önképzőköre. A nagy termel zsufolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. Vidor Pál nepszámú, az Ingvenelők került színre kitűnő előadásban. A szereplők egytől-egyig megérdemeltek a z jó tapsokat. Különösen feltűnt Bacsonyi Erzsike. Kovács József, a kik rutinnal játszottak meg szerepeiket. Előadás után hajnalig folyt a táncz.

* **A rendőrség és a vasárnapi szünet.** Rendőrségünk — nagyon helyesen — szigoruan veszi a vasárnapi szünet betartását, Ma több kereskedőt büntetett meg a rendőrség, mert üzletüket tegnap 10 óran tul is nyitva tartották. Többek közt Révész Zsigmond kereskedőt is megbüntette Erdélyi fogalmazó, a mennyiben üzlete — a rendőri jelentés szerint, meg háromnegyed 11 órakor is nyitva volt.

Dr. Bartha Béla jogkari dékan és a jogász ifjuság. Aonak az iskola falain kívül is meleg viszonyok, mely jelenleg a főiskola tanárkarát és ifuságát összeköti, szép és újabb bizonyiteka volt az az összejövetele, melyen dr. Bartha Béla, a jogakadémiának ez évi dekánja a jogászság képviselőit tegnap este vendégszerető hazánál fogadta. Meg kell valanunk, hogy Debreczenben eddig a tanári kar és ifjuság, — ha érintkezett is az iskola falain kívül egymással, bizonyos tartózkodással tette azt. Közös ünnepélyek, többször a fehér asztal összehozták már a tanári kart és ifuságot, de ennek az érintkezésnek mindig megvolt a maga hivatalos jellege. Legutóbb az ifuság részéről a Jogász-Asztal társaság működése volt jótékony hatással a tanárikar és ifuság viszonyára; a tanári karnak részéről meg a tegnapi dekáni estély adja bizonyosságát, hogy lehet találni összekötő, kapcsolókat kívül az iskolán is, csak keresni kell. Házi körben, baráti jóindulattal, családi asztal mellett gyűjteni olykor össze az ifuság elejét, vezetőit: a szeretetnek oly nyilvánulása ez, mely közveilenségével és bensőséggével nagyobb és tisztább eredményeket viv ki, mint a kathedrából egész sereg buzdítás és disputáció. Ezt érezte át a jogakadémiának ez ideje, ki mint dékan, a mily szigorúsággal ör-

kődik az iskolai szabályok megtartásán, éppoly szívességgel fűzi maga köré az ifuságot, mint házigazda. Körübelől huszonöten vettek részt az ifuság köréből az összejövetele, hol a vacsora folyamán számos pohárköszöntő hangzott el a háziasszonyra, házigazdára, a család legidősebb tagjára Bartha Móra, továbbá a szintén jelen volt dr. Ozory István jövő évi dékánra, az ifuságra, jó egyetértésre stb.

* **Majálisi hangulat.** A tegnapi műkedvelő előadás összhangját csaknem megzavarta egy jókedvű kompánia Éjfel felé bevonultak a Margit-fürdő dísztermébe, hol javában folyt a mulatság. A rendezőség természetesen jegyváltásra szólította fel őket. Mikor ezt megtenni nem akarták, a rendezőség egyik tagja udvariasan ajót mutatott nekik. Ebből szóváltás keletkezett, s kint a kertben egész harc fejlődött ki. Csak a rendőri beavatkozás vetett véget a küzdelemnek, melynek eredménye a kompániára nézve csaknem szomorú lett.

* **Stefánia hercegnő védnöksége alatt álló debreczeni jótékony nőegyleti árvaházban szombaton folytak le az évzáró vizsgálatok.** A vizsgálatokon, a melyek igen jó eredményvel végződtek, a nőegylet tagjai közül sokan megjelentek és mindannyian a legnagyobb meglepetésüket fejezték ki az iskola közvele vezetőknek, különösen pedig az ügybuzgó tanítónőnek, P. Nagy Kainkának.

* **Bizaccónét körözik.** Megemlékeztünk annak a szerelmes párnak a szenzációs tragédiájáról kik Nápolyba szöktek s ott öngyilkosok lettek. A nő 42 éves volt és Bizacco Antal b.-pesti pallérnak volt a felesége, a férfi pedig egy 21 éves huszár deszantor. A személyazonosságot sikerült megállapítani, a rendőrségi közlönyben azonban még mindig köröztetik Bizacco Antalnét, a ki azóta régen sirban nyugszik.

* **Durva munkástréfa.** Az államvasutak püspök-ladanyi vonalán, közel a vasuti állomáshoz, egy hidnál dolgozott szombaton két munkás. Kátránnyal öntözték be a hid nyílásait. Véletlenül a hid felé tévedt egy homok kerti gyermek, ki beszédbbe akart elegyedni a munkásokkal. A két derék ember azonban azzal fogadta a fiu közeledését, hogy egy bádog-edény kátránytartalmát a nyaka köré zudította. Szegény fiu majd megvakult az erős folyadékától, alig tudta szemeit megtisztogatni. Kevéssel ezután egy kocsis két lovat vezetett a hid alatt el. A jókedvű munkások felbuzdulva az előbbi sikeren, most már a lovakat is leöntötték. Szerencsére egy arra haladó ember szemtanuja volt a dolognak, s csak ennek köszönhető, hogy a két munkást beki-sérték a II. ker. rendőrséghez, hol bizonyára példás büntetésben lesz részök.

* **Kutyahistória.** Juhos János gyepmester segédével együtt a Jókai-utcán portyázott. Egy jambor eb vetődött arra, — a melyet a sintérek lefűleltek, daczára annak, hogy nyakan lánccs és jezy is volt. A kutya gazdája Kovács János követelte a kutya elbocsátását. Szó-szót követelt, míg egyszerre elővetődött a kovács szomszédja, Várad Károly kovács, s szintén követelte a kutya szabadon bocsátását. Szóbeli szó lett, végre Várad állítólag megrugta Juhost, a ki drót-fogójával kétszer is megütötte Váradyt. — A rendőrség van hivatta igazságot szolgáltatni a kutya-históriában.

* **A böszörményi csirkehus.** Ugy lát-szik nagy keresletnek örvend a csirkehus Böszörményben, mert mint levelezőnk írja egy-másután jönnek nyomára nagy lopásoknak. — Legutóbb Csütő tökre forduló éjen a csirke tolvaj uraságok éjjeli látogatást tettek Kovács Miklós városi iktató baromfióljában s 31 tyukot 11 nagy csirkevel elloptak. Ugyancsak a hét derekan Papay Károly udvaráról libát 18 tyukot, ruczát loptak el még eddig ismeretlen tettesek. A nyomozás különben erélyesen folyik.

* F

lőtekhe

Debrecze
az, hogy
Dobrecze
mosabbat
azon egy
óhajtlak
szolgálat
dékukat
nál (Vár
é r d e k
személye
baigazítá

* A

Debrecz

méz min
legetik a
A Petőfi-
rendezett
meghívók
v e n d
a postau
elnök ur
kisebb r
s ezenkiv
ves viss
Debrecze
tos dolog
sabbak
lőletnek
megnyilá
igy, ki tr

* M

ki Czaba

reggel a
szerint S
varon me
dalalmazt
szurta a
tette be
mar ekl
sölték.

* A

gyűlése

vasarnap
pette foly
indított r
valasztás
mennyibe
kerületi
vezését e
lőttejt va
elnök Lás
alelnökök
Dr. Rácz
mond, a
kesztője,
ros Hoch
Sándor I
paszky I
tanar, ka
a Budai
Nemzeti
Orsz. Ma
teljes ga
intézmén
tesebb m

* I

lövészet

szeglvén
nyat. Le
koronát.
koroat.

* J

ve'ezőnk

bontotta
zán. Tar
ismerte.
h ngyas
tőtek, r
czelokra
rintot h
suth sz
nak az
dott a
g's kez
talan n
vőké, h
nak mi
tőke tar

* **Felhívás az egyéves önkéntes jelöltekhez.** Az egyéves önkéntesi iskolának Debreczenben létesítéséhez első és fő kellék az, hogy a cs. és kir. 39. gyalogezredhez Debreczenben leendő szolgálatára minél számosabban jelentkezzenek. Felhívunk tehát azon egyéves önkéntesek, kik Debreczenben óhajtnak az 1899. 1900-ik évben önkéntesi szolgálatukat eltölteni, hogy ez iránti szándékukat a városi tanács katonai ügyosztályánál (Városház keresztépület I. emelet) saját érdükben és névükben kérvényesen tudtul adják, hol az esetleges utbaigazítások is készséggel megadatnak.

* **Az osztrák bank tisztviselői és Debreczen.** Az osztrák-magyar bank főnökei még mindig a legna yobb elragadtatással emlegetik a városunkban eltöltött szép napokat. A Petőfi-dalkör zászlóalapja javára szombaton rendezett junálisra a figyelmes rendezőség meghívókat küldött valamennyi itt időzőt vendég cimérére. Tömegesen érkeznek a postautalványok Komlóssy Arthur elnök urhoz, melyek a zászló alap részére kisebb nagyobb összegeket hoznak, — s ezenkívül a legszivesebb üdvözlések és kedves visszaemlékezések sorait tartalmazzák Debreczenre vonatkozólag. Valóban csodálatos dolog, e mellett, hogy mennyivel hangosabbak mi ellenünk magyarok ellen a gyűlöletnek epés kifakadásai, mint a szeretetnek megnyilatkozásai. Talán még jobban van ez így, ki tudja?

* **Megszurt hetes.** Madar Janos hetest, ki Czaban Danielnél lakik a Piacz-utcán, ma reggel a »hajnal lovagjai« közül kettő, névszerint Szantó Imre és Simon Károly az udvaron megtámadták s miután előbb megszállították egy vasvillával Simon Károly megszurta a karját. — Síralmas arczzal jelentette be szomorú esetét a központon, de már ekkor a jó madarak a börtönben hűsöltek.

* **Az orsz. magyar dalegyesület közgyűlése.** Az Orsz. Magyar Dalégyesület vasárnapi évi közgyűlése nagy izgalom közepette folyt le. A Debreczeni Dalegyesület megindított művellete daczára a központi igazgató választmány minden téren győzelmet aratott, a mennyiben összes proposícióit elfogadták a kerületi dalszövetségek a központi való szervezését elvetették és a központ következő jelöltjeit választották meg óriási szótöbbséggel: elnök Láng György székesfevárosi tanácsnok, alelnökök Erney József tanár (Budapest) és Dr. Rácz Oto (Sopron), titkár Dr. Falk Zsigmond, a Magyar Dal és Zene Közlöny szerkesztője, jegyző Hoppe Rezső tanár, pénztáros Hochholtzer Károly főmérnök, ellenőr Bredl Sándor fővárosi isk. igazgató, ügyész Dr. Kolpaszky István ügyvéd, gazda Hackl N. Lajos tanár, karnagyok Bellovits Imre zeneigazgató, a Budai Dalárda karnagya Gobbi Alajos a Nemzeti Zenedé tanára. Úgy tartják, hogy az Orsz. Magyar Dalégyesület új vezetősége teljes garanciát nyújt arra, hogy a hazafias intézmény 32 éves fennállásának a legelőkeltebb mértékben fog megfelelni.

* **Díjlövészet.** 1899 június 18. tartott lövészet alkalmával díjat nyertek: Legjobb szegélvessel Szabó Sándor 10 koronás aranyat. Legjobb mélylövessel Fodor József 4 koronát. Legtöbb körlövessel Fürst Ödön 4 koronát.

* **A magyar gazda szíve.** Orosházi levelezőnk írja: Feltűnést keltő végrendeletet bontottak itt föl tegnap délután a község házában. Tar Istvánt mindenki szegény embernek ismerte. A gyermektelen pár Tar és neje h nagy szorgalommal szép kis vagyont gyűjtöttek, melyet az utolsó krajczárig jótékony célokra hagynak. Így első sorban ötezer forintot hagyott egy Orosházán emelendő Kossuth szoborra, ugyanannyit a polgári iskolának az egyháznak földjét hagyta s gondoskodott a munkásokról is. Ilyen az egyszerű kérges kezű magyarnak a szíve, akinek adománya talán nagyobb, mint az országos nevű jótevőké, hiszen ennek a nemeslelkű emberbarátnak minden forintjához a nehéz munka verejtéke tapadt.

* **Lelkellen anyja** Miskolczi levelezőnk írja: Kegyetlen módon akart véget vetni újszülött gyermekének egy Vig Róza nevű 21 éves cseledeleány. Legutóbb a Vay-uton Teitelbaum Bertalanál szolgált, a hol tegnap délelőtt egy leánygyermeket szült. Hogy a szegyetől meneküljön, az ártatlan újszülött teremtést az udvarban egyik ajtó küszöb alá elásta. Azonban bűnös szándékát nem vihette keresztül, mert az udvarbeliek észrevettek a kegyetlen tettet és sikerült az újszülöttet megmenteniök. A kegyetlen szívé, elzülött cseledet a kis gyermekekkel együtt a rendőrség a kórházba szállította be ápolás végett.

* **Az István gőzmalom munkásainak** önképző köre a Margit fürdő dísztermében pompás vigalmat rendezett. Igazi magyaros multság volt ez, mely dicséretére válik a derék, törekvő önképző-körnek, melynek Benedek Árpád a buzgó elnöke. A vigasságon megjelent a gőzmalom érdemes igazgatója Mayer Emil is. Az estélyen a négyest 100 par tánczolta.

* **Tűz a Károly kaszárnyában.** A Károly kaszárnya középső épület tömbének egyik pinczéjében tegnap ismeretlen okból tűz tört ki. A kivonult tűzoltóságának sikerült a tűz t mihamarabb lokalizálni.

* **Hamis eskü miatt körözve.** A szathmári kir. ügyészség hamis eskü miatt körözött L. e. b. a Hermann földbirtokost. Az illető tipikus zsidó alak, kaftanban jár, magyarul, rontott németül és a ruthénul beszél.

* **A Petőfi Dalkör estélye.** A Petőfi-dalkör tegnap este tartotta meg a Dobospavilonban dal, zene, felolvasás s szavalattal egybekötött junálisát. A teremben elhelyezett asztalok körül díszes küzönség foglalt helyet, kiknek soraiban ott volt a dalkör elnöke Komlóssy Arthur jegyző is. A műsort a Magyarai testvérek zenekara nyitotta meg kitűnően előadott Zichy-indulójával. Majd a dalkör lépett az emelvényre. Venczel Rudolf karnagy vezetése mellett Huber »Őseink emléke« cz. dalat adta elő. A dalkör ez alkalommal is meggyőzőt bennünket arról, hogy folyton erősödik. Szabatosan s biztosan énekel. A következő — »Mikor megyek az oltárhoz esküdni« és a »népdal egyveleg« eléneklése után szűnni nem akaró taps jutalmazta a fiatal dalkör szép énekét. sőt az előbbi dal eléneklése után a közönség óhajára programmon kívül elenekelték a »Tihanyi echó« is. Bekéssy Róza az ő ismert kiváló tehetségével Kiss József »Simon Judit« cz. költeményét s avala el. Koncz Ákos »Nőkről a nőknek« cz. szellemes csevegését Kovácsi Kálmán olvasta fel. Majd a hangverseny után táncz volt, mely a reggeli órákig tartott.

* **Felaprózta a gyermekeit.** Tiszai-gár hevesmegyei községben borzalmas tettet követett el egy elm-beteg anyja, Keszi Julianának hívják a szerencsétlent, ki tébolyában baltát ragadott s 7 hónapos csecsemő gyermekét arcczal az asztalra fektette, a baltával a sző teljes értelmében felaprózta. Aztán elrohadt a község házához s ott elmondva, hogy mit tett, kérte a jegyzőt, hogy zárassa el. A szerencsétlen fiatal asszony már régóta csendes elm-beteg volt, de a község e ójjaró-aga nem törődött vele. Most aztán e szörnyetből belathatják, hogy a csendes elm-betegnek is kórházban a helye.

* **Halálozások.** A következő gvszjelentéseket vettük: Kegyes Karolin, Kegyes Ferenc nejevel, Páffy Juliával, gyermekök Ferencz, szomorodott szívvel jelentik szeretett testvérök, illetve sógoron és nagynéninek Kegyes Erzsébetnek f. hó 17-én esteli 10 órakor, életének 36. évében hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk hűlt tetemei f. hó 19-én délután 5 órakor fog a Domb-utca 2. számú lakásunkról az ev. ref. szertartás szerint tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőbe örök nyugalomra letétni. — Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ösmerősöinket bánatos szívvel meghívjuk, valamint számos rokonok nevében is! Debreczen, 1899. június hó 18. Béke és áldás hamvaira!

Lovag Kleebergi Strohmayer Oswaldné, sz. Jávorffy Róza, úgy maga, mint gyermekei,

Zoltán, Valéria, Géza, Alice és Józsi; ifj. lovag Kleebergi Strohmayer Károly és neje Ambrus Lujza, Kleeberg Mariska és férje dr. Egert József, Kleeberg Ilona és férje kolozsi Wágner Jenő, Kleeberg Róza és férje dr. Écsy Antal mint testvérei és sógorai; id. lovag Kleebergi Strohmayer Károly mint nagybátya, Kleeberg Octávia özv. lovag toljai Tusovszky Gyuláné mint nagynénje, özv. Jávorffy Józsefné mint anyós s számos rokon nevében is mélyen megtört szívvel tudatja felejtethetlen férje, a jó apa, illetve testvér, sógoron és sógor, öcs és vő, lovag Kleebergi Strohmayer Oswald, m. kir. doh. bev. hivatali kezelő, boldog házasságának 27. évében, f. evi június hó 18-án d. u. 4 órakor, élete 50-ik évében hirtelen történt gyászos elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei f. hó 20-án d. u. 5 órakor fognak a gyászházban Széchenyi-étca 19. sz. alatt a róm. ka. h. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a róm. kath. sirkertbe örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 21-én reggel 8 órakor fog a Szent-Anna-utcai templomban a Mindenhatónak bemutatni. Debreczen, 1899. jun. hó 18-án. Áldás, béke hamvaira. — Mindkét temetést »Gebauer K.« temetőkezési intézete rendezi.

* **Ma zeneestély** tartatik a Corsó kávéházban Magyarai testvérek és zenekara által.

x **Nagyot hallás.** Egy gazdag hölgy, a ki a nagyot hallás és fülzugástól O. Nicholson művészi füldobja által meggyógyult, annak illetve intézetének 20.000 márkát ajándékozott, hogy ezen pénzéből olyan süketek és nagyot hallók, — a kiknek nem engedik anyagi viszonyaik, hogy a füldobot beszerezhessék, ingyen láttassanak el. Levelek czimzendők: »Institut E. W. Nicholson« Longcatt« Gunnersburg, London, W. England.

Színház.

A debreczeni színtársulat vakációja.

A debreczeni színtársulat a múlt csütörtökön fejezte be működését Nyiregyházán, honnan nyaralni ment a társulati tagok legnagyobb része. A társulat aug. 20-án kezdi meg M. Szigeten működését.

Sértett önértet. Jelen meg Nyiregyházán egy Nyiregyházi cz. heti lap. Ebbe a lapba egyetlen-egyszer — akkor is azért, mert még akkor Nyiregyházán játszott a debreczeni színtársulat — beletekintettünk s benne egy vidéki lapnál szokatlanul érdekes rovatot találtunk. Ez a rovat a színházi rovat volt, a melyből — a lap megnevezése és s kommentár nélkül — közöltük néhány érdekes szüleményét a kritikusi elmének. — Olyan naiv, ostoba és mulatságos dolgok voltak azok, hogy több fővárosi és vidéki lap is atvette, — szintén olvasóik mulattatására.

Mint most kiderült, a Nyiregyházi mulatságos kritikáit valami Szabó Lajos nevű ur írta, a ki nem hogy igyekszik rejtve maradni, hanem egy dühös cikkben válaszol a saját kritikájára, mert mi egyebet, mint a mit ő megirt, nem közöltünk. A nevezett Szabó Lajos megküldte szerkesztőségünknek a lapnak azt a számát, melyben a cikk megjelent, egy kíséző levélben pedig megjelöli a lakását s az időt, melyben ő található.

Sajnáljuk, hogy Szabó Lajost arra méltattuk, hogy őt a világgal mint humoristát ismertessük meg, de szini kritikájához hasonló válaszára egyszerűen annyit jegyzünk meg, hogy tudakos tudatlanságát még jobban feltárta nyiregyházi, jámbor olvasói előtt.

A mi a dolog másik oldalát illeti, az a munkatársunk, ki az átvételt eszközölte, épen nem arról ismeretes, hogy az elégtétel-adás vagy vevés bármilyen módjától megijedjen, de erre még eddig Szabó urral szemben semmi szükség nincs.

Ha Szabó Lajos tola reputációját más módon akarja helyre hozni, ám legyen!... Tessék jelentkezni, de azért csak

igazság marad, hogy ó nagyon-nagyon mulatságos színházi kritikákát írt, miként ezt legálább egy tuczat előkelő magyar lap elismerte akkor, mikor olvasói mulattatására leközölte azokat.

LEVELEK.

Levél a fürdőbe.

Aranyos Bözsi!

Előttem van az ánzikt-kártyád és szörnyen irigyellek.

Te már a Magas Tatra árnyékában hallgatód a fenyvesek méla zugát (ugy-e szép?) én pedig itt hervadok a melegben, mint az öntözéstől megfeszített viragszal, miként szegény Locsarekné panasza a «Babá»-ban.

Kérlek, fogalmad sincs, hogy milyen unalmas Debreczen! Meguntam már az életet is, de nem lehet birni a papával! Ő csak júli 15-én kezdi meg a szabadságát, aztan júniusban korán van még nyaralni, meg milyen szép a nagyerdő, micsoda paszió a tennis, stb.

Elképzelheted, mennyit kell szenvednem. És a szenvedés idegessé tett. Harag-zom mindenkire, haragszom az egész világra!

Ugy örülök, ha néha kapok valakit, a kivel szörnyű elégedetlenségemet éreztethessem.

Szegény Kálmán! El nem tudja az árva gondolni, hogy mit véhetett nekem? . . . Folyton szekirozom. Pedig olyan jó fiú! De hát, ha úgy elva yok keseredve! Unalmas a világ és borzasztó meleg van! . . . Óh Tatra, óh fenyvesek! . . .

Nem is történik itt semmi a világon. Hogy felfogd a helyzet mivoltát, elég ha azt mondom, hogy egy jóra való nyári mulatságra sincs kilátás!

Hogy a nagyerdő miként pótolja a fürdőt, azt tán felesleges leírnom.

Már a tennis pálya is üres. Mikor pedig egy csepp katona-zenekaira lehetne kilátás, rendszeren megindul egy kis nyári zápor, mint ha a hadsereggel a felhők nem szimpatizálnának! . . .

De nem is írok többet. Átláthatod, hogy jelen izgatott állapotomban erre képtelen vagyok!

Te mindenestre hosszabb levelet fogsz írni, melyben jobban fel fogsz világosítani az illető Béla személyére nézve.

Leveled ahitattal várja a te irigy, de csókoló
Ginad.

A való pör vége.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, jun. 19.

Az igazságügyi palota korridorján, egyik törvényszéki bíró ajtsija előtt fehér batizst ruhás, szép asszonyka tipegett föl s alá, míg a folyosó ablakából egy éltebb, kissé szigorú tekintetű, kis-é elhízott uriaszony bámult ki a pázsitos udvarra. A vonasai első tekintetre nyilvánvalóvá tették, hogy a menyecske édes anyja. Mikor elunta a csöndes szemlélődést, odaintette az asszonykát s idegesen sziszegte feleje:

— Tehát úgy lesz, amint mondtam: nem és nem!

A menyecske durczásan fordult el az anyjától s a közben fölnyilt az ajtó. A bíró maga szólt ki a folyosóra udvariasan:

— Kérem nagysádotkat! . . .

A hölgyek besuhantak a bíró szobájába, hol az íróasztal előtt megörnyedt, bánatos arcu, de csinos férfi állt, földre szegezve a tekintetét. Az asszonyka és az édesanyja helyet foglaltak a kanapén, a férfi pedig lopvattikon nézegetett feléjük, míg a bíró hivatalos komolysággal meg nem szólt:

— Tehát kezdhettek a tárgyalást . . . Nagyságod férje — s a férfi felé, majd a menyecske felé fordult — engesztelhetlen gyűlölet alapján kéri házasságuk felbontását. Azért idéztem meg önöket, — ne tessék sirni nagyságos asszonyom — azért idéztem meg ide önöket, hogy megkérdézzem . . .

Géza! . . . zokogott fel fájdalmasan az asszony a.

— Bocsánat — folytatta a bíró szintelen hangon, mintha sommás pörben hozna marasztaló határozatot — azt akarom kérdezni mindenekelőtt öntől uram: fentartja-e a keresetében kifejezett kérelmét.

A férfi erre a szóra hirtelen felkapta a fejét s némán, sápadtan, szinte alázatosan közeledett a kanapé felé. A csöndesen zokogó menyecske előtt lehajolt s megcsókolta a felesége vékony, fehér kezét.

— Mindent visszavonok, mindent megbántam, — szólt elfogultan.

A komoly bíró szinte megdöbben a szomorú jeleneten, a szigorú mama idegesen lépdeszte a zsebkezdőjét, az asszonyka pedig meglepetésében hol sirt, hol kacagott, hol még össze-vissza csókolta az ura kezét, arcját, szemét.

— Tehát? . . . fordult feléjük kíváncsi türelmetlenséggel a bíró.

A mama akkor hirtelen haraggal felpatant a helyéről, de az asszonyka gyöngéden visszatartotta és alig halhatóan szólt:

— Én szívesen megyek sz uramhoz, örömmel megyek, csak . . .

És könnyőzve nézett az anyjára, aki zordonan ült a helyén s akinek lázasán mozgott az ajkai:

— Nem, nem!

— Kérem nagysád — szólalt meg a bíró — mi az a csak?

— . . . Örömmel mennék — folytatta a menyecske — csak a mama engedné.

A férj, a feleség és a bíró kérésleg fordultak a szigorú asszonyság felé, aki szó nélkül, köszönet nélkül sietett ki az ajtón, utána pedig boldogan, egymáshoz simulva mint két szerelmes gerle, haladt a kibékült pár egyenesen a férj lakására.

A nyár.

Még néhány nap s Magyarország egy nagy részen belevágják a kasza-pengék ezreit a rengő aranykalászok rengetegébe. Lent az Alföld delibabos rónáin, Tiszán, Dunán innen es túl, Felső-Magyarország és Erdély bércei közt terítve van az Isten asztala. Napsugaras hajnalokon a kis pacsirta madár az azuros levegő fenyében megfordulva, dában mondja el háláját a Mindenhatónak, aki nem feledkezett meg nép-iról, még a legutolsó, porbancuszó teremtményéről sem. A magyar gazda az ahítat meghatottságával lelkében áll meg a vetés-tablák szélén, melyek kalásza, kék buzavirága, haragos piros pipacsa mosolyogva hajlonganak feleje, mintha mondanák: Ime reng, hullámszik biztató csillogásával a beteljesedett remény.

Abogy Péter es Pál napja bekövetkezik, de sok vidékeken még előbb, megsuhanak a pengék. Aratnak, kaszálnak szép Magyarországon. A nap még nem ébred fel a láthatáron, mikor ott áll csatasorban: a földmivelők ezre és ezre. Utánuk a marokverő leányok, menyecskék: arcukon pajzán, vig mosolylyal. Az ing dudorai alul kifeszül izmos, gömbölyű szép karjuk nagy gyönyörűsége és a támadó szellő, mely halkan száll, susogva megcsókolja hó nyakukat, pihegő kebleik emelkedő halmát.

Aratna, kaszálnak. Mint egy vezényszóra lesujt sorban, egymás mellett, egyszerre a sok kaszapenge. A madár felriad a fészkekből, aztan visszaröppen sípegő sirással, hogy figyelmeztesse a közeledő embert, hogy kerülje a helyet. A hol most csicsognak apró fiacskái. Az erős kaszás ember megérti a kérést, hiszen neki is van kis családja otthon. A nyul hegyezi a fülét, körül néz, aztan iramban menekül, a Bodri, — mely kívül a gzdával — csaholva utána, amíg el nem nyeli az üdözöt s a predát a távol homálya a tengeri szálak zugó sűrűjében.

A munka még folyik tovább szakadatlan. Mire a nap szétnez, ott fekszenek sorban a sarga buza-rendek. S az aratót meg az arató lányt a nehéz munka közt sem hagyja el

dévaj vidamsága. Kék buzavirágot meg piros pipacsot, ami ott akad a levágott rendek közt, tűznek a hajukba, keblükre s megszólal a dal is es száll-száll határról határra, legény lány meg menyecske ajkára.

Buza közé száll a dalos pacsirta,
Hogyha magát a magasban kisirta.
Buzavirágot, buzakalász árnyába,
Reá talál megsiratott párjára.

És peng a kasza tovább; cseng a sarló egyforma ütében a felhangzó dalban. Mert az aratónak nagyon, nagyon kevés a megpihenése. Egy-egy félóra jut reggeli-, ebédre s megfeszülnek ismét az erős, izmos karok, míg lehanyatlik a nap véres korongja, a mig felkél a hold s millió csillag küld ezüstös ragyogást az elfáradt paraszt verejtéktől fényes homlokára.

Aratnak, kaszálnak.

A mig eljutnak az aratás napjái, mennyi aggó remény figyel az ős föld fakadó, növekvő, aztan fejet hányó szép buzatermését. — Hiszen annyi csapás nebezedett immár a jó magyar nepre. Sok helyen vendég lett az inség arcokat sápasztó, könnyeket fakasztó, életet pusztító Isten csapásával, Mintha a gondviselés sujtani akarta volna azt a népet, mert elfelejtette a szent imádságot:

„Miatyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltessék a te neved . . . és add meg nekünk a mi mindennapi kenyerünket . . .“

És zsendült a tavasz. A szántóföldeket végig elborította az egész országban a zöldelő vetések édes reménye. Felszakadt a sóhaj a csüggedő emberből:

— Uram! megsokaltad a mi szenvedésünk!

S a vetések nőttek. Az éjszakai harmat — az angyalok könye — szepen megöntözte, a nap pedig aztan kalászsza érlelte őket. De azért, hányszor az utolsó percben semmivé válik sok ezer ember minden reménye. Itt a fagy pörzölte, amott vizek árja tombolva sodorta egy év munkájának keserves gyümölcsét. Másutt meg égi döröjek közt villámcsapások közt hirdette az Isten, hogy nincsen még vége az Ő haragjának. Jégcsapó vonult el hosszú, széles tájon. Kalászok erdeje ott fekdült, a honét kisarjadzott; a rögök porában. A kik bizva bíztak, im kétségbe estek. És a mig zokogva álltak letarolt reményük omladéki mellett, a vigasztalatlanság könye bullt szemükből.

Hullt és egyre hullott . . .

A mily véghetetlen, épp oly kifürkészhetetlen azonban az Istenség megmasíthatatlan menyei végzése. Ha itt pusztult minden, másutt kipótolta. Az alföld mezőin, delibabos rónán magas buzakalász az aranyzemektől megnehezült fejet biztatva hajja le a kasza elébe, — Vigan végzi ott az arató verejték-fakasztó, nagy, nehéz munkáját. Ott a on a földön, mely megjutalmazza kemény fáradságát, melyet egykor lelkesedve üdvözölt a nemzet költője:

Arany kalásztól ékes rónaság,
Melynek felette lenge delibáb
Üzi játéka — köszöntelek!

Este van, e-te van.

Utolsó vág még az arató sor kaszája,
Még egy csomó kalászt huz össze a marokverő leány, aztan elpihennek a virágos, demutka fűvétől illatozó földön. El-elhat hozzájuk szegény juhászleány furulya-szólása, melyen elkesereg, édes nótá hangon:

Ne menj rózsám a tarlóra,
Gyöngye vagy még a sarlóra;
Ha megvágod kis kezedet,
Ki süt nekem lágy kenyeret?!

Azután elhallgat a furulya is. Csend lesz az egész tájon, csak a távol Tiszának hallatszik ide úgy elmosódva, édesen altató, szelid morajlása. Pihennek, álmódnak ott a kévekeszt árnyán. A kék égboltozat, az a takarójuk és a csillagok vigyáznak a marokverő leányra, ifjú menyecske. Odafent a légben, ott a nagyon messze, kéklő magasságban, mint hogyha valami végtelenül finom, csakis a lélektől megérthető hangon ének csendült volna ;

Dicsőség, dicsőség
Mennyben az Istennek,
Békesség, békesség!
A jó embereknek!

Magyar Gyula.

IRODALOM.

Mutatvány

Patay Sándor költeményei II-ik kiadásából.

M á s k i a d á s.

Hogy kiadtam költeményim

Első kiadásban

Áradozva énekelt meg

Minden verssem abban,

És a nóta már azóta

Éltet ölte régen

Való lett a költeményből

Drága feleségem.

Most a szerző élte párja

Költeménye tárgya,

S költi mit a költő szerez,

Számos kiadásban.

Patay Sándor.

CSARNOK.

Az utolsó lakoma

Irta: Timár Szaniszló.
— Folyt. és vége. —

— Nagyon mu'atságos jelenetet fogok eljátszani. Szomorúan indul de vígan végződik. Hogy megértsék az uraságok, tudniok kell a következőket: Volt egy házaspár, a mely nagyon szerette egymást eleintén. De az aszszony szerette a kenyelmet és bőséget és sokkal jobban vágyódott a fényűzés, mint a családi boldogság állandósága után. Egy napon elhagyta a férjét, hogy a kalandok és véletlenek karjaiba vesse magát. A férj azután fokról-fokra súlyodt, a csapszekbe került és szintén a véletlen szerencsére bizta magát. Mikor már mind ketten előregedtek és erkölcsiileg elvadultak teljesen, véletlenségből találkoztak egy jókedvű, bortól felhevült társasággal és a következő jelenet játszódott le közöttük.

Bénjamin most improvizált egy félig értelmes, félig élczes jelenetet. A nő hangját kiüvöltögette utanozta, a ki ügyetlenül védelmezte magát s a frivol megjegyzések, a melyekkel a komédiás a párbeszédet fűszerezte, sok hábotára adott okot. Vad indulatok által tépett kedélye az élczes megjegyzésekbe besertüszte és tüzet kevert, szavainak volt szárnyalása és gondolatainak mélysége. Előadása most igazi művészi színvonalon állt és mecenása, a ki idehozta, elhatározta, hogy érdekében lépéseket tesz valamely színházban.

Az improvizált párbeszéd közben, amely a komédiás zilált lelkének khaoszából került elő, forgópisztolyt vett elő.

— Most következik a legmu'atságosabb jelenet hölgyeim és uraim. A férj azzal fenyegeti a nőt, hogy megöli magát, ha vissza nem tér a becsület utjára.

De abban a pillanatban, hogy a fegyvert a hölökának szegte, éles sikoly hasította a levegőt. Leontin volt az, a ki érezte, hogy ez az improvizáció több a komédiánál. Felszökött a helyéről, hogy odarohanjon a komédiáshoz, mialatt az asztalról letaszított néhány

üveget és poharat. A társaság bámulva és megdöbbenve nézett a hirtelen és rohamosan támadt jelenetre.

Azonbun későn volt.

A lövés eldőrdült és a komédiás ott fektült a szőnyegen. Parókáját és köpenyegét ezáltal igazi vér festette s lefolyt a szőnyegre is. Minden jelen volt szívében egy percze meghűt a vér. Leontin eleintén mintegy segélyt keresve nézett körül, azután rávetette magát a holttestre, véres sebet fehér kezeivel betakarta, ferjének, kedvesének szólította, de a komédiás eljátszotta már utolsó játékát.

A nő vad tekintettel nézett körül. A társaság hirtelen kijózanodott és rémülten nézett mindenki a kétségbeesett asszonyra, a ki ziláltan, nehéz lélekzettel a borgőz és pipa-füst ködén át nézett egyik arczról a másikra. Azután hirtelen az ajtó felé rohant és hangos zokogással kifutott a hűvös éjszakába.

Olvasóm! Által már valamikor hullámmó közönség közt estenden, mikor a nap nyugovóra száll és sok, sok ember jár-kél felszá a sétányokon, üzven az élet unalmát s keresven egy kis változatosságot? Láttal ott bizonyosan kétes nőalakokat, a kik egykedvűen, vagy izgatottan várják a kalandokat és véletlen eseményeket. Azután, ha az éj leszáll egészen és sűrű sötétség gomolyag a láthatáron, mindenki siet haza, csak ezek maradnak ott, mint a halálfejú pillangók, amelyek a méhkaptárak körül libegnek és édességeket akarnak csenni. A sötétség az ő barátjuk és orgazdjuk.

Nekem, valahány-zor ilyen alakokat látok, úgy tetszik, mintha Leontin ácsorogna ott az éj leple alatt sétányok bokrai mellett, kő, vagy ércszobrok alján, vizek partján s tétova nézéséből az a kérdés látszik kivilaglani, hogy a végzetnek mikor fog tetszeni az ő vándorlásának is véget vetni s mikor nyeli el őt is a khaosz, amely körül veszi ugys. Lehet, hogy ez elveszett lelkek társaságában sóvárog a vég után, de az sem lehetetlen, hogy amaz utolsó lakoma után a Duna hűvös hullámai közé letemetkezett, ahol szenvedés és küzdelem nélkül lehet megvárni, míg az igért föltámadás harangja meg nem szólal.

KÖZGAZDASÁG

A kisczelli panama. A szombathelyi mezőgazdasági Takarékszövetkezet és Hitelbank által a kisczelli bukott takarékpénztár hitelezőinek felajánlalt egyezsége minden valószínűség szerint legközelebb el fogják fogadni. A betevők legnagyobb részben kénytelenek beérni azzal, hogy jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok, és inkább elfogadják ma követelésük felét, semhogy évekig elvárjanak, míg hozsadalmas pereskedés után esetleg még kevesebbet kapnak.

Sertés vásár.

Kőbányai sertés piac. Június 17. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronként 400 kgron felüli 42-42½ kr. Közép (paronként 300-400 klg. sulyban 42-42½ kr. Fialat,

nehéz (paronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 44-44½ kr. Fialat közép (paronként 251-320 klg.) 44½-45 kr. Fialat könnyű paronként 250 klgig terjedő sulyba. 45-46 kr. Szerbiai: nehéz (paronként 260 klg felüli sulyában) 44-45 krajczárig. közép paronként 240-260 kilogramm sulyban) 43½-44½ krajczárig. Könnyű (paronként 240 klgamig terjedő sulyban) 45-46 krajczárig

Sertés létszám: 1899. évi Június 15-én volt készlet 47.835 darab, 1899 Június hónap 16-án felhajtott 105 drb, 1899 Június hónap 16-ik napján elszállított 1052 drb 1899 Jun. hó 17-ik napjára maradt készletben 46.888 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Budapesti gabonátözsde.

Június 17.

készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u n a	kilós	Ar 100 klg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frttól	frtlig		frttól	frtlig
Bánsági ó	76	9.55	9.65	80	09.80	10.15
" " "	77	9.70	9.75	81	09.00	00.00
" " "	78	9.75	9.85	82	—	—
Tiszavidéki ó	79	9.9	10.00	—	9.95	10.05
" " "	76	9.45	9.55	80	—	—90.00
" " "	77	9.60	9.55	81	00.00	—00
Pestvidéki ó	78	9.45	09.55	82	9.95	10.05
" " "	79	9.55	9.65	—	—	—00
" " "	79	9.75	9.80	80	—	—
Fehérmegyei ó	78	9.40	9.50	81	9.95	9.95
" " "	78	9.55	9.6	82	—	—
" " "	79	9.65	9.75	—	—	—
Bácskai ó	76	9.80	9.90	80	—	—
" " "	77	9.85	9.45	81	00	—00
" " "	78	—	—	82	0000	—00
Észak mag	79	—	—	—	—	—
" " "	79	—	—	80	—	—
" " "	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram	
csz elsőrendű új	70-72	7.20	7.35
" " " " " " " "	—	7.05	7.20
" " " " " " " "	60-62	6.15	6.3
Árpa takarmánynak " " " " " " " "	62-64	5.80	6.10
" " " " " " " "	64-66	6.60	7.00
Zab " " " " " " " "	39-41	5.90	6.10
Tengeri bánsági új	—	4.40	4.55
" " " " " " " "	—	5	5.25
Repcze bánsági	—	4.15	4.45

Legjobb francia mosószer

LESSIVE PHÉNIX

Phénix-mosószer.

J. PICOT szabadalma PARIS.

A fehéremű fentartására és szépítésére. Legjobban moshatunk mindent szappan, szóda, hamu stb. nélkül.

Kezesség ártalmatlanságáért.

Klórmentes!

LESSIVE PHÉNIX

Kapható: eredeti csomagokban minden fűszer- és gyógyáru kereskedésben.

GYÁR: Osztrák-Magyar Monarchia részére VÁC.

Évad Május-okt. Reichenhall fürdő.

Sós, savó- és legnagyobb német klimatikus gyógyhely a bajor Alpésekben. Sós-, kecskesavó, moór és egyéb kivonati fürdők. Kecsesavó, tehéntej, kefir alpesi fünedvek, mindenféle savanyúvizek friss töltésben; legnagyobb pneumatikus kamarák, a belelélegzések minden neme, sóskutak, terepcurák Oertel tanár rendszere után, hidegvízgyógyintézet és gyógytornászati. Legjobb hygienikus általános feltételű magas forrasú vízvezeték, csatornázás és fertőtlenítés. Kiterjedt parkok fedett sétautakkal, Croquet- és Lawa-Tenis-terek; közelben fenyves erdők és jól ápolt gyógyutak minden irányban és magassági viszonyban. Naponta a fürdő-zenekar által 2 hangverseny, évad színház, olva-ótermek; vasut, távirda és telefon állomások. Részletes leírásokat magyar nyelven is küld ingyen és bérmentve

a fürdő-bizottság.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

 KÖNYVNYOMDÁJA 

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 **nagyon olcsón.** 

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Müsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

 **reklam falragaszok.** 

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

 **igen mérsékelt árak mellett.** 

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.